

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การเสริมสร้างความรู้ และความตระหนักในการอนุรักษ์ป่าชุมชน ให้แก่เยาวชน โดยการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียน บ้าน และวัด : กรณีศึกษา เยาวชน โรงเรียนบ้านโนนสมบูรณ์ เมืองบลิตัน แขวงบลิตำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาในการอนุรักษ์ป่าชุมชน บ้านโนนสมบูรณ์ เมืองบลิตัน แขวงบลิตำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ขั้นตอนที่ 2 สร้างกิจกรรมการเสริมสร้างความรู้ และความตระหนักในการอนุรักษ์ป่าชุมชนให้แก่เยาวชนโรงเรียนบ้านโนนสมบูรณ์ โดยการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียน บ้าน และวัด

ขั้นตอนที่ 3 นำร่องทดลองใช้กิจกรรมการเสริมสร้างความรู้ และความตระหนักในการอนุรักษ์ป่าชุมชนให้แก่เยาวชนโรงเรียนบ้านโนนสมบูรณ์ โดยการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียน บ้าน และวัด

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาในการอนุรักษ์ป่าชุมชนบ้านโนนสมบูรณ์ เมืองบลิตัน แขวงบลิตำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

1. จุดมุ่งหมาย

เพื่อศึกษาบริบทชุมชน และสภาพปัญหาในการอนุรักษ์ป่าชุมชน บ้านโนนสมบูรณ์ เมืองบลิตัน แขวงบลิตำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2. แหล่งข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูล

2.1 การศึกษาบริบทชุมชนบ้านโนนสมบูรณ์ ใช้แหล่งข้อมูลจาก 2 แหล่ง ได้แก่ 1) จากเอกสารของหมู่บ้านที่คณะกรรมการปกครองหมู่บ้านจัดทำขึ้น และ 2) จากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน ปราชญ์ ภูมิปัญญา หรือผู้อาวุโส ที่อาศัยอยู่ในบ้านโนนสมบูรณ์ เมืองบลิดัน แขวงบลิดำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่เป็นตัวแทนจาก โรงเรียน บ้าน และวัด ได้แก่ ครู 1 คน ผู้ปกครอง 10 คน ผู้นำชุมชน 3 คน พระสงฆ์ 2 รูป เจ้าหน้าที่รัฐ 3 คน รวมทั้งหมด 19 คน

2.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการอนุรักษ์ป่าชุมชน จากผู้นำชุมชน ครู ผู้ปกครองเด็กนักเรียน และพระสงฆ์ ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านโนนสมบูรณ์ เมืองบลิดัน แขวงบลิดำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้แก่ ตัวแทนครู 1 คน ตัวแทนผู้ปกครอง 10 คน ผู้นำชุมชน 3 คน พระสงฆ์ 2 รูป เจ้าหน้าที่รัฐ 3 คน รวมทั้งหมด 19 คน ซึ่งเลือกแบบเจาะจง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์บริบทชุมชน และสภาพปัญหาในการอนุรักษ์ป่าชุมชนบ้านโนนสมบูรณ์ เมืองบลิดัน แขวงบลิดำไซ ในลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดเพื่อเก็บรายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับสภาพต่าง ๆ ของชุมชน และสภาพทั่วไปของป่าชุมชนในอดีต และปัจจุบัน โดยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

3.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีให้ได้แนวทางการศึกษาบริบทชุมชนตามประเด็นในกรอบแนวคิดการวิจัยเพื่อให้ได้คุณภาพของแบบสัมภาษณ์ดังกล่าว ด้วยเอกสาร ตำรา หนังสือต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.2 นิยามปฏิบัติการของคำว่า “บริบทชุมชน” และ “สภาพปัญหาในการอนุรักษ์ป่าชุมชนบ้านโนนสมบูรณ์”

3.3 วิเคราะห์นิยามปฏิบัติการ จากนั้นกำหนดรายการแบบสัมภาษณ์บริบทชุมชน และสภาพปัญหาในการอนุรักษ์ป่าชุมชนบ้านโนนสมบูรณ์ เมืองบลิดัน แขวงบลิดำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยในแต่ละประเด็น มีคำถามปลายเปิดเพื่อนำไปสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก หรือไปเก็บรวบรวมจากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ซึ่งประเด็นคำถามทั้งหมดเรียงเรียงเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกถึงบริบทชุมชน และสภาพปัญหาในการอนุรักษ์ป่าชุมชนบ้านโนนสมบูรณ์

3.4 นำเสนอแบบสัมภาษณ์บริบทชุมชน และสภาพปัญหาในการอนุรักษ์ป่าชุมชนบ้านโนนสมบูรณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้วิจัยนำไปปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง

3.5 นำแบบสัมภาษณ์บริบทชุมชน และสภาพปัญหาในการอนุรักษ์ป่าชุมชนบ้านโนนสมบูรณ์ที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้เกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับนิยามปฏิบัติการ (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จากนั้นปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ และในส่วนที่ยังบกพร่อง รวบรวมผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ได้แก่

3.5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทพ การุญย์ลัญจกร อาจารย์ประจำสาขายุทธศาสตร์การพัฒนาศาสตร์การพัฒนาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3.5.2 ดร. พุฒจักร สิทธิ อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์ (การเมืองการปกครอง) มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3.5.3 อาจารย์ ปทุมทิพย์ มานโคกสูง อาจารย์ประจำสาขายุทธศาสตร์การพัฒนาศาสตร์การพัฒนาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3.5.4 นายคำประสงฆ์ วงศ์ทะนา รักษาการหัวหน้าแผนกทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แขวงบอลิคำไซ

3.5.5 นายลมเย็น ศรีสุวรรณ รองแขวงธรณีศาสตร์ แร่ธาตุ แผนกทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แขวงบอลิคำไซ

4. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การสัมภาษณ์บริบทชุมชน และสภาพปัญหาในการอนุรักษ์ป่าชุมชนบ้านโนนสมบูรณ์ เมืองบอลิคำไซ แขวงบอลิคำไซ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยลงพื้นที่เป้าหมายเพื่อลงไปเก็บข้อมูลโดยใช้แหล่งข้อมูลจาก 2 แหล่ง ได้แก่ 1) จากเอกสารของหมู่บ้านที่คณะกรรมการปกครองหมู่บ้านจัดทำขึ้น และ 2) จากการสัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้าน ปราชญ์ ภูมิปัญญาชาวบ้าน หรือผู้อาวุโส ที่อาศัยอยู่ในบ้านโนนสมบูรณ์ ส่วนสภาพปัญหาในการอนุรักษ์ป่าชุมชน ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวแทนที่มีส่วนร่วมมาจาก โรงเรียน บ้าน และวัด ได้แก่ ผู้นำชุมชน ครู ผู้ปกครองนักเรียน และพระสงฆ์ ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านโนนสมบูรณ์ เมืองบอลิคำไซ

แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

4.2 ผู้วิจัยบันทึก และรวบรวมข้อมูลทั้งหมดมาพิจารณาความถูกต้อง สมบูรณ์ และน่าเชื่อถือ เพื่อนำไปวิเคราะห์ต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์บริบทชุมชน และสภาพปัญหาในการ อนุรักษ์ป่าชุมชนบ้านโนนสมบูรณ์ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากนั้นเขียน เชิงพรรณนาแยกตามประเด็นที่กำหนดไว้

ขั้นตอนที่ 2 สร้างกิจกรรมการเสริมสร้างความรู้ และความตระหนัก ในการอนุรักษ์ป่าชุมชนให้แก่เยาวชนโรงเรียนบ้านโนนสมบูรณ์ โดยการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียน บ้าน และวัด

1. จุดมุ่งหมาย

เพื่อยกร่างกิจกรรมการเสริมสร้างความรู้ และความตระหนักในการอนุรักษ์ ป่าชุมชนให้แก่เยาวชนโรงเรียนบ้านโนนสมบูรณ์ โดยผู้วิจัยใช้ข้อมูลจากการศึกษาสภาพ ปัญหาจากขั้นตอนที่ 1 มาออกแบบร่างกิจกรรม โดยใช้กระบวนการแบบมีส่วนร่วมระหว่าง โรงเรียน บ้าน และวัด

2. กลุ่มผู้มีส่วนร่วมในการยกร่างกิจกรรม

กลุ่มผู้มีส่วนร่วมในการยกร่างกิจกรรมการเสริมสร้างความรู้ และความ ตระหนักในการอนุรักษ์ป่าชุมชนให้แก่เยาวชนโรงเรียนบ้านโนนสมบูรณ์ เมืองบอลิคำไซ แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว ได้แก่ ครูที่เป็นตัวแทนจาก โรงเรียน 1 คน ผู้นำชุมชน 3 คน ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน 10 คน พระสงฆ์ 2 รูป และ เจ้าหน้าที่รัฐของเมือง 3 คน รวมทั้งหมด จำนวน 19 คน

3. ร่างกิจกรรม และประเมินความเหมาะสม

ใช้วิธีประชุมปฏิบัติการ มีประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

กิจกรรมย่อยที่ 1 ประชุมระดมสมอง และอภิปราย

ผู้วิจัย ชี้แนวทางในการประชุมเพื่อให้ผู้อาวุโส เล่าถึงสภาพความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรป่าไม้ สภาพการดำรงชีพของชุมชนในอดีต จากนั้นนำมาเปรียบเทียบกับสภาพปัจจุบัน ว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร เพื่อให้บุคคลวัยต่าง ๆ กลุ่มต่าง ๆ ที่เข้าร่วมประชุมนี้ถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับชุมชนเป็นเช่นไร โดยให้แต่ละคนเขียน หรือวาดภาพออกมาในแง่มุมที่ตนเห็นว่าสำคัญที่ทำให้เกิดสภาพปัญหา โดยดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอน ที่ 1 แบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมประชุม จากนั้นให้แต่ละคนในกลุ่มได้พูดคุย และอธิบายภาพที่ตนได้เขียนตามความนึกคิดเกี่ยวกับสภาพของป่าชุมชนบ้านโนนสมบูรณ์ในอดีตเป็นอย่างไร และปัญหาที่เกิดขึ้นปัจจุบันเป็นอย่างไรโดยมิให้ผู้อื่นวิจารณ์ อภิปราย หรือขัดจังหวะ เพราะอาจทำให้ผู้อธิบายชะงักทำให้ไม่เกิดพลังสมองเต็มที่ จากนั้นให้กลุ่มสรุปเป็นภาพรวมของกลุ่มให้เห็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับป่าชุมชน

ขั้นตอนที่ 2 ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอต่อการประชุมกลุ่มใหญ่โดยให้แต่ละคนสามารถซักถาม และแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม จากนั้นนำภาพวาดของทุกกลุ่มเป็นภาพเดียวกันให้สามารถอธิบายออกมาเป็นเนื้อหาด้านสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับป่าชุมชนบ้านโนนสมบูรณ์ โดยต้องอภิปรายว่าอะไรควรอยู่ในภาพ และอะไรควรตัดออกบ้าง

กิจกรรมย่อยที่ 2 ประชุมปฏิบัติการเพื่อสร้างกิจกรรม

ขั้นตอนนี้ ให้แต่ละกลุ่มนำปัญหา และสาเหตุของปัญหาที่อยู่ในวิสัยทัศน์ที่สามารถแก้ปัญหามากำหนดเป็นแนวทางในการสร้างกิจกรรมการเสริมสร้างความรู้ และความตระหนักในการอนุรักษ์ป่าชุมชนให้แก่เยาวชน ในประเด็น “ถ้าจะทำให้ป่าชุมชนบ้านโนนสมบูรณ์คืนสู่ความอุดมสมบูรณ์ตามความคิด หรือความมุ่งหวังของชาวบ้าน และจะให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าชุมชน ควรทำอย่างไร” จากนั้น ดำเนินการ ดังนี้

2.1 ยกร่างกิจกรรมการเสริมสร้างความรู้ และความตระหนักในการอนุรักษ์ป่าชุมชน ให้แก่เยาวชนโรงเรียนบ้านโนนสมบูรณ์ เมืองบอลิคำไซ แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามองค์ประกอบ ดังนี้ 1) ชื่อกิจกรรม 2) เป้าหมายของกิจกรรม 3) กิจกรรมย่อยของกิจกรรม และ 4) การวัดและประเมินผลกิจกรรม

2.2 นำร่างกิจกรรมเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อให้ข้อเสนอแนะ แล้วปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่องตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.3 สร้างแบบประเมินความเหมาะสมของร่างกิจกรรม ดังนี้

2.3.1 กำหนดประเด็นการประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมตามองค์ประกอบของยุทธศาสตร์ โดยที่ลักษณะของแบบประเมินเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ เหมาะสมในระดับน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด

2.3.2 สร้างข้อคำถามในแต่ละองค์ประกอบของกิจกรรม ซึ่งในแต่ละองค์ประกอบสร้างข้อคำถามปลายเปิดสำหรับให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2.3.3 นำเสนอแบบประเมินที่สร้างขึ้น ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง

2.4 นำร่างกิจกรรม ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน (ชุดเดียวกันที่ตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์สภาพปัญหาในการอนุรักษ์ป่าชุมชนบ้านโนนสมบูรณ์) ประเมินความเหมาะสมตามแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.5 ปรับปรุงแก้ไขร่างกิจกรรมในส่วนที่ยังบกพร่องให้มีความสมบูรณ์ก่อนนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 นำร่องทดลองใช้กิจกรรมการเสริมสร้างความรู้ และ ความตระหนักในการอนุรักษ์ป่าชุมชน ให้แก่เยาวชนโรงเรียน บ้านโนนสมบูรณ์ โดยการมีส่วนร่วมระหว่าง โรงเรียน บ้าน และวัด

1. ความมุ่งหมาย

เพื่อนำร่องทดลองใช้กิจกรรมการเสริมสร้างความรู้ และความตระหนักในการอนุรักษ์ป่าชุมชน ให้แก่เยาวชนโรงเรียนบ้านโนนสมบูรณ์ โดยการมีส่วนร่วม ระหว่างโรงเรียน บ้าน และวัด

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เยาวชนโรงเรียนบ้านโนนสมบูรณ์ เมืองบอลิคัน แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2.2 กลุ่มตัวอย่างในขั้นนำร่องทดลองใช้กิจกรรมการเสริมสร้างความรู้ และความตระหนักในการอนุรักษ์ป่าชุมชน ให้แก่เยาวชน โรงเรียนบ้านโนนสมบูรณ์ ได้แก่ นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 32 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนนี้ ได้แก่ 1) แบบทดสอบความรู้ในการอนุรักษ์ป่าชุมชน 2) แบบวัดความตระหนัก ในการอนุรักษ์ป่าชุมชน และ 3) แบบสอบถาม ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมนำร่องทดลองใช้กิจกรรมเครื่องมือต่าง ๆ มีขั้นตอนการสร้าง และหาคุณภาพ ดังนี้

3.1 แบบทดสอบ ความรู้ในการอนุรักษ์ป่าชุมชน มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

3.1.1 ร่างแบบทดสอบความรู้ ซึ่งมีลักษณะเป็นข้อสอบแบบปรนัย (ถูกผิด) ให้ครอบคลุมเนื้อหาในการอนุรักษ์ป่าชุมชน

3.1.2 นำเสนอร่างทดสอบความรู้ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้ข้อเสนอแนะ

3.1.3 ปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่องตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.1.4 นำร่างทดสอบความรู้ฉบับปรับปรุงแก้ไข ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ในชุดเดียวกันกับที่ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์บริบทชุมชน และสภาพปัญหาในการอนุรักษ์ป่าชุมชนบ้านโนนสมบูรณ์ ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาที่ต้องการวัด โดยใช้เกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

3.1.5 ตรวจสอบค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) และค่าความยาก (p) ของแบบทดสอบความรู้ โดยทดลองใช้กับเยาวชนโรงเรียนชั้นประถมปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเพิงดี เมืองบอลิกัน จำนวน 32 คน จากนั้นหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความรู้ทั้งฉบับโดยใช้สูตร KR-20 ผลการตรวจสอบ พบว่า ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง 0.20 ถึง 0.67 ส่วนค่าความยาก (p) ของแบบทดสอบความรู้อยู่ในระหว่าง 0.20 ถึง 0.80 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82

3.2 แบบทดสอบความตระหนัก ในการอนุรักษ์ป่าชุมชน และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมนำร่องทดลองใช้กิจกรรม มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

3.2.1 นิยามปฏิบัติการของคำว่า “ความตระหนักในการอนุรักษ์ป่าชุมชน” และคำว่า “ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมนำร่องทดลองใช้กิจกรรม”

3.2.2 ร่างแบบทดสอบความตระหนัก และแบบสอบถามความพึงพอใจ ซึ่งมีลักษณะเป็นประเภทมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ ในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีการให้คะแนนเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 คะแนน ตามลำดับ

3.2.3 นำเสนอแบบทดสอบความตระหนัก และแบบสอบถามความพึงพอใจ ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้ข้อเสนอแนะ

3.2.4 ปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่องตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.2.5 นำร่างเครื่องมือทั้งสองชนิดไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน (ชุดเดียวกันกับที่ตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์บริบทชุมชน และสภาพปัญหาในการอนุรักษ์ป่าชุมชน) ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามปฏิบัติการ โดยใช้เกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป เฉพาะแบบทดสอบความตระหนัก มีการนำไปทดลองใช้ เพื่อหาคุณภาพด้านจำแนกรายข้อ โดยใช้วิธี item-total-correlation และความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบัค ผลการตรวจสอบพบว่า ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบความตระหนัก อยู่ระหว่าง 0.27 ถึง 0.64 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82

4. ดำเนินการนำร่องทดลองใช้กิจกรรมและเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ก่อนการทดลองใช้กิจกรรมทดสอบความรู้ และทดสอบความตระหนัก ในการอนุรักษ์ป่าชุมชน โดยใช้เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4.2 จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการเสริมสร้างความรู้ และความตระหนักในการอนุรักษ์ป่าชุมชน ให้แก่เยาวชนโรงเรียนบ้านโนนสมบูรณ์ โดยการมีส่วนร่วม ระหว่าง โรงเรียน บ้าน และวัด และในระหว่างการจัดกิจกรรมมีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ อาทิ พฤติกรรมความร่วมมือในการทำกิจกรรม ผลงานจากการทำกิจกรรม เป็นต้น

4.3 หลังการนำร่องทดลองใช้กิจกรรม ทดสอบความรู้ และทดสอบความตระหนักในการอนุรักษ์ป่าชุมชน โดยใช้เครื่องมือชุดเดียวกับก่อนการนำร่องทดลองใช้กิจกรรม

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้ในการอนุรักษ์ป่าชุมชน ระหว่าง ก่อน และ หลังการนำร่องทดลองใช้กิจกรรม โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบทีแบบ 2 กลุ่มสัมพันธ์กัน (Dependent Samples t-test)

5.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบความตระหนักในการอนุรักษ์ป่าชุมชน ระหว่าง ก่อน และหลังการนำร่องทดลองใช้กิจกรรม โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบทีแบบ 2 กลุ่มสัมพันธ์กัน (Dependent Samples t-test) และแปลระดับความตระหนัก ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความตระหนัก
1.00 – 1.50	น้อยที่สุด
1.51 – 2.50	น้อย
2.51 – 3.50	ปานกลาง
3.51 – 4.50	มาก
4.51 – 5.00	มากที่สุด

5.3 วิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมนำร่องทดลองใช้กิจกรรม โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Dependent Samples t-test) และแปลระดับความพึงพอใจ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
1.00 – 1.50	น้อยที่สุด
1.51 – 2.50	น้อย
2.51 – 3.50	ปานกลาง
3.51 – 4.50	มาก
4.51 – 5.00	มากที่สุด